

Den här sidan har genererats genom maskinöversättning [Länk]. Maskinöversättningar kan innehålla fel som riskerar att minska tydligheten och exaktheten. Ombudsmannen fransäger sig allt ansvar för eventuella avvikelser. För den mest tillförlitliga informationen och rättssäkerheten hänvisas till källversionen i engelska via länken ovan. För mer information, se vår [språk- och översättningspolicy](#) [Länk].

Rekommendation om Europeiska unionens råds vägran att ge allmänheten fullständig tillgång till ett rättsligt yttrande om EU:s handelsavtal med Förenade kungariket (mål 717/2021/DL)

Rekommendation

Ärende 717/2021/SF - Undersökning inledd den 21/04/2021 - Rekommendation beträffande 24/02/2022 - Beslut den 17/06/2022 - Berörda institutioner Europeiska unionens råd (Påträffat administrativt missförhållande) |

Klaganden begärde allmänhetens tillgång till ett yttrande från rättstjänsten vid Europeiska unionens råd om den rättsliga karaktären hos det handels- och samarbetsavtal som ingåtts mellan Förenade kungariket och EU.

Rådet gav endast mycket begränsad tillgång till yttrandet och hävdade att ett fullständigt utlämnande skulle skada dess internationella förbindelser, juridisk rådgivning och den pågående beslutsprocessen.

Ombudsmannen ansåg att informationen i yttrandet inte var känslig. Hon konstaterade att rådet inte hade visat hur utlämnandet specifikt och faktiskt skulle undergräva allmänintresset i fråga om internationella förbindelser. Hon konstaterade också att det var oklart hur ett utlämnande skulle undergräva rådets förmåga att erhålla uppriktiga, objektiva och omfattande råd. Ombudsmannen ansåg snarare att större öppenhet skulle stärka avtalets legitimitet.

Ombudsmannen föreslog som en lösning att rådet ger största möjliga tillgång till yttrandet från sin juridiska avdelning. Rådet följde inte detta förslag till lösning.

Eftersom rådet inte motbevisade eller tog upp argumenten i ombudsmannens förslag till lösning vidhåller ombudsmannen sin ståndpunkt. Hon anser att rådets vägran att ge allmänheten omfattande tillgång till yttrandet utgör administrativa missförhållanden och utfärdade en motsvarande rekommendation om att ta itu med detta.

Utfärdat i enlighet med artikel 4.1 i Europeiska ombudsmannens stadga [1]

Bakgrund till klagomålet

1. Efter Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen i januari 2020 började EU och Förenade kungariket förhandla om detaljerna i ett handelsavtal. Dessa förhandlingar resulterade i handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket, som trädde i kraft i maj 2021. [2]

2. Vid ett möte i november 2020 yttrade sig rättstjänsten vid Europeiska unionens råd om huruvida avtalet kunde ingås som ett "avtal enbart EU" [3]. Juridiska avdelningen lämnade därefter sina synpunkter skriftligen genom att i januari 2021 utfärda ett rättsligt yttrande om handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan (nedan kallat yttrandet) [4].

3. I februari 2021 begärde klaganden från Helsingfors universitet allmänhetens tillgång till yttrandet [5].

4. Rådet avslöjade endast en mycket begränsad del av yttrandet och sade att ett fullständigt utlämnande skulle undergräva skyddet för allmänintresset när det gäller internationella förbindelser, juridisk rådgivning och beslutsprocessen [6].

5. **Klaganden var** missnöjd med rådets beslut att endast ge partiell tillgång och vände sig till ombudsmannen i april 2021.

Ombudsmannens förslag till lösning

6. Ombudsmannen inledde en undersökning av rådets vägran att ge allmänheten fullständig tillgång till yttrandet. Under undersökningens gång inspekterade ombudsmannens undersökningsgrupp den icke-reagerade versionen av yttrandet.

7. Efter genomgången av dokumentet ansåg ombudsmannen att informationen i yttrandet inte kunde anses vara känslig. Hon ansåg att yttrandet inte på något sätt undergräver den offentliga ståndpunkt som EU intagit när det gäller ratificeringen av avtalet och inte heller avslöjar information om EU:s förhandlingsposition eller förhandlingsstrategi. Den typ av handelsavtal som kan ingås är en del av EU-rätten och är därför känd av tredje part. Det var därför oklart för ombudsmannen hur utlämnandet skulle kunna påverka handelsförhandlingarna med Förenade kungariket när de pågick, liksom framtida EU-förhandlingar. Ombudsmannen ansåg tvärtom att ett utlämnande av uppgifter skulle kunna främja förtroendet för handelsavtalens laglighet.

8. Ombudsmannen hänvisade vidare till tribunalens dom i målet "Pech mot rådet" [7] och ansåg

att det rättsliga yttrandet inte kunde anses vara känsligt, eftersom innehållet i sig inte var känsligt. Utlämnandet av yttrandet kan därför inte undergräva skyddet för juridisk rådgivning.

9. Oberoende av de olika uppfattningarna om huruvida ett utlämnande av det rättsliga utlåtandet vid den tidpunkt då det bekräftande beslutet antogs allvarligt skulle kunna undergräva rådets beslutsprocess hade avtalet nu trätt i kraft. Ombudsmannen uppmanade därför rådet att ta hänsyn till denna utveckling vid översynen av sitt beslut mot bakgrund av eventuella ytterligare upplysningar.

10. Mot bakgrund av ovanstående föreslog ombudsmannen som en lösning [8] att **rådet ger största möjliga tillgång till yttrandet från sin juridiska avdelning av den 25 januari 2021.**

11. Rådet godtog inte ombudsmannens förslag till en lösning.

12. I sitt svar hävdade rådet att även om de interna förfarandena för antagande av beslutet nu har avslutats, är ämnet för det rättsliga yttrandet fortfarande känsligt i samband med inledande, förhandling och ingående av andra avtal med Förenade kungariket eller med andra tredjeländer, eftersom det visar på en strategi som också skulle kunna vara tillämplig på andra avtal. Rådet påpekade att handlingens känslighet inte automatiskt avlägsnas enbart på grund av att de interna förfarandena i rådet har ingåtts med avseende på ett särskilt avtal när denna juridiska rådgivning är relevant för andra avtal för vilka undantaget avseende internationella förbindelser gäller på samma sätt.

13. Rådet ansåg därför att undantagen avseende skyddet av allmänintresset i fråga om internationella förbindelser och skyddet av juridisk rådgivning fortfarande motiverade att yttrandet inte lämnades ut.

14. Den klagande fann det beklagligt att rådet valde att inte följa ombudsmannens förslag till en lösning och ansåg att detta var en oroande praxis för EU-medborgarna. Hon uttryckte också sin besvikelse över rådets beslut att neka henne full tillgång till ombudsmannens lösningsförslag och rådets svar på detta [9] .

Ombudsmannens bedömning efter förslaget till lösning

15. Rådet tog inte tillfället i akt att se över sin ståndpunkt om klagandens begäran om tillgång, mot bakgrund av de detaljerade argument som ombudsmannen lade fram i sitt lösningsförslag. Rådet skickade i stället ett mycket kort svar som inte tog upp ombudsmannens argument.

16. Rådet angav i huvudsak att yttrandets innehåll fortfarande är känsligt mot bakgrund av eventuella framtida förhandlingar om andra internationella avtal. Ombudsmannen hade emellertid redan framfört argument till varför hon anser att informationen i yttrandet inte kan anses vara känslig och att rådet inte i tillräcklig utsträckning hade angett hur ett utlämnande skulle kunna skada dess internationella förbindelser.

17. Eftersom rådet inte motbevisade ombudsmannens argument vidhåller ombudsmannen sin ståndpunkt. Hon betonar än en gång att den typ av handelsavtal som kan ingås ingår i unionsrätten och därför är känd av tredje man. Merparten av informationen i yttrandet är redan allmänt tillgänglig [10]. Ombudsmannen anser därför att det är osannolikt att utlämnandet av yttrandet kommer att undergräva EU:s förhandlingsposition eller avslöja dess strategi, vare sig nu eller i framtida handelsförhandlingar.

18. Rådet hävdade vidare att dokumentet fortfarande var känsligt även om rådets interna förfaranden hade avslutats med avseende på detta särskilda avtal. Ombudsmannen hade emellertid redan hänvisat till en nyligen avkunnad dom från tribunalen, i vilken domstolen konstaterade att frågan huruvida ett rättsligt yttrande är särskilt känsligt beror på om innehållet i yttrandet i sig är särskilt känsligt. [11] I detta avseende påpekade ombudsmannen att uppgifterna i det aktuella yttrandet inte kan anses vara känsliga.

19. Rådet behandlade inte dessa argument. Ombudsmannen är medveten om att rådet överklagade domen i målet "Pech mot rådet", men konstaterar att den är bunden av tribunalens slutsatser medan överklagandeförfarandet pågår. Ombudsmannen finner det därför beklagligt att rådet nu har valt att bortse från domen vid bedömningen av det eventuella utlämnandet av detta yttrande.

20. Mot bakgrund av ovanstående anser ombudsmannen att rådets vägran att ge största möjliga tillgång till yttrandet utgjorde administrativa missförhållanden. Hon rekommenderar därför att rådet ser över yttrandet från sin juridiska avdelning i syfte att ge största möjliga tillgång.

Rekommendation

På grundval av undersökningen av detta klagomål lämnar ombudsmannen följande rekommendation till rådet:

Rådet bör ge största möjliga tillgång till yttrandet från sin juridiska avdelning.

Rådet och klaganden kommer att informeras om denna rekommendation. I enlighet med artikel 4.2 i Europeiska ombudsmannens stadga ska rådet sända ett detaljerat yttrande senast den **24 maj 2022**.

Emily O'Reilly Europeiska ombudsmannen

Strasbourg den 24 februari 2022

[1] Finns på:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2021.253.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3
[Länk].

[2] Handels- och samarbetsavtal mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22021A0430\(01\) ochfrom=SV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22021A0430(01) ochfrom=SV)
[Länk].

[3] För mer information, se:

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2012/june/tradoc_149616.pdf [Länk].

[4] Rådets dokument med referensnummer 5591/21.

[5] I enlighet med förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Länk].

[6] I enlighet med artikel 4.1 a tredje strecksatsen, artikel 4.2 andra strecksatsen och artikel 4.3 i förordning 1049/2001.

[7] Tribunalens dom (andra avdelningen) av den 21 april 2021, *Pech mot rådet*, T-252/19:

<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=T-252/19> [Länk]. Domen är för närvarande föremål för överklagande.

[8] För ytterligare information om bakgrunden till klagomålet, parternas argument och ombudsmannens undersökning, se den fullständiga texten till ombudsmannens förslag till en lösning på följande adress: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/149544> [Länk].

[9] I sitt svar på ombudsmannens lösningsförslag identifierade rådet delar av lösningsförslaget som det ansåg innehålla konfidentiella uppgifter. Den meddelade vidare att delar av svaret på lösningsförslaget var konfidentiella. Ombudsmannen kan därför inte lämna ut dessa uppgifter i denna rekommendation.

[10] Rådet har publicerat de flesta delarna i sig. Se till exempel skälen i rådets beslut 2020/2252 om undertecknande, på unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om säkerhetsförfaranden för utbyte och skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, som finns på <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D2252&from=EN> [Länk]

.

[11] *Pech mot rådet*, punkt 85 (se fotnot 7).